

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

студент гр. Ф-21 Вакарчук В.В.
Сумський державний університет (Україна)

Однією з головних особливостей сучасної економіки розвинутих країн є провідна роль фінансової системи, що проявляється як в прогресивних зрушеннях у галузевій структурі так і у динаміці ділових циклів. Одним з головних елементів багатоступінчатої моделі інвестиційної діяльності в державі є інститути спільного інвестування, які складають серйозну конкуренцію банкам у боротьбі за вільні кошти громадян.

Вітчизняний механізм спільного інвестування був запроваджений Указом Президента «Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» від 5 липня 2012 року [1]. Чинний Закон України визначає інститути спільного інвестування як корпоративні або пайові фонд.

В Україні 2013 рік для ринку цінних паперів приніс багато нововведень у законодавстві. Кількість зареєстрованих інститутів спільного інвестування у 2013 році в порівнянні з 2012 роком зросла із 1544 до 1604.

Розглядаючи розвиток інститутів спільного інвестування за регіонами, можна простежити однобічність розвитку, оскільки на м. Київ та Київську область у 2013 році припадала найбільша частка ІСІ: за кількістю зросла із 70.2% до 71.3%, а за активами - із 74.4% до 78.0%. Також несуттєво зросла вага ІСІ в Донецькій та Одеській областях, але кількість компаній з управління активами (КУА) не змінилася. Серед інших регіонів - лідерів у Харківській та Дніпропетровській областях стало, відповідно, на одну та дві КУА менше. Решта регіонів охоплювала 10.1% загальної кількості компаній .

Диверсифіковані ІСІ у 2013 році залишили незмінним розподіл позицій серед видів паперів у портфелі, однак частки окремих інструментів значно змінилися. Наприклад, найліквідніші акції втратили 4-9%, але відкриті, інтервальні та закриті невенчурні фонди за середньою доходністю усі вийшли із негативної зони в позитивну. Депозити у золоті у 2013 році були аутсайдерами із втратами на рівні - 24.9%, а лідирували вклади у гривні (+21.4%), хоча девальвація національної валюти значно послабила привабливість цих депозитів (рис. 1).

В цілому, 2013 рік позначився для ринку спільного інвестування позитивними зрушеннями у вигляді підвищення доходності, зокрема у невенчурних інвестиційних фондах. Понад третина відкритих ІСІ забезпечили зростання вартості вкладень інвесторів, а також додатну доходність мали майже половина закритих та інтервальних ІСІ [2].

Прогнозується, що 2014-2015 роки принесуть фондовому ринку, у тому числі й інститутам спільного інвестування, покращення динаміки та підвищення результатів діяльності.

Щодо прогнозів стовно найбільш привабливих типів ІСІ, більшість аналітиків свідчать про підвищення популярності венчурних фондів [3].

Підсумовуючи, зазначимо, що для сталого розвитку фінансового ринку України все більшого значення набуває ефективна діяльність небанківських фінансових посередників. Адже роль ІСІ є унікальною як для економічного, так і для соціального розвитку нашої країни, оскільки швидке формування веде до ряду позитивних наслідків.

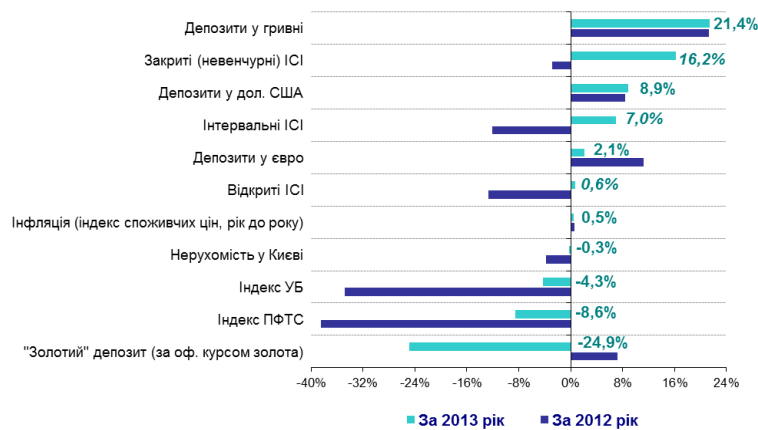

Рис. 1 Середня доходність невенчурних ІСІ, депозитів, індексів, акцій та рівень інфляції у 2012-2013 рр.

1. Про інститути спільного інвестування [Електронний ресурс] : указ Президента України від 05.07.2012 р. № 5080-VI. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
2. Аналітичний огляд ІСІ в Україні [Електронний ресурс] : аналітична інформація. Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/analituaib/publ_ici_quart.html
3. Ватаманюк О.З. Результати і перспективи інститутів спільного інвестування в Україні / О.З. Ватаманюк, М.В. Бундзило // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.13. – С. 214 – 221.

Науковий керівник: к.е.н., ст. викладач **Салтикова Г.В.**

Вакарчук, В.В. Аналіз діяльності інститутів спільного інвестування в Україні [Текст] / В.В. Вакарчук; наук. кер.: Г.В. Салтикова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції імені проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 27 травня 2015 р. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, М.М. Петрушенка. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 140-141.